

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13CoPr/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815206642
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8815206642.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Kataríny Krochtovej v spore žalobcu: MGB s.r.o. so sídlom Domašanská 587, Vranov nad Topľou, IČO: 47 054 611 zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Stanislav Kaščák, s.r.o., IČO: 47 245 034, Ulica 1. mája 1246, Vranov nad Topľou proti žalovanej: G. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, N., zastúpená JUDr. Igorom Lakatošom, advokátom, IČO: 42 239 176, M.R.Štefánika 873/204, Vranov nad Topľou, o zaplatenie sumy 1.672,76 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11Cpr 8/2015 - 356 zo dňa 12.08.2020 takto

rozhodol:

- Mení rozsudok vo výroku I. tak, že žalobu v časti prevyšujúcej zaplatenie sumy 452,26 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania za obdobie od 29.05.2016 do zaplatenia zamietla.
- Žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 46 %.
- Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vyhovel žalobe o zaplatenie sumy 1.672,76 eur s príslušenstvom a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi túto sumu titulom schodku na zverených hodnotách. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že medzi stranami sporu bola uzavretá dohoda o vykonaní prác, ako aj dohoda o hmotnej zodpovednosti, pričom pri skončení pracovného pomeru na základe vykonanej inventúry bol zistený schodok na zverených hodnotách vo výške, na ktorú v zmysle žaloby zaviazal súd žalovanú. Výšku predmetnej sumy mal súd prvej inštancie ustálenú na základe predloženého znaleckého posudku v konaní.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle ustanovení § 182, § 183, § 184, § 186, § 189 Zákonníka práce, pričom z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že boli splnené predpoklady pre vyhovieť žaloby, nakoľko došlo k platnému uzavretiu dohody o hmotnej zodpovednosti, pričom nemal preukázanú námietku žalovanej, že nemala vytvorené podmienky, ktoré by jej umožnili dbať o zverené hodnoty bez rizík strát, nakoľko na takéto nedostatky žalovaná počas výkonu práce neupozornila žalobcu a toto svoje tvrdenie v konaní nepreukázala. Rovnako poukázal na to, že žalovaná bola poučená a zaškolená, akým spôsobom má vykonávať svoje pracovné povinnosti v pozícii barmanky či čašníčky a z predloženého znaleckého posudku bolo zrejmé, že došlo k schodku, teda ušlým rozdielom medzi stavom zverených hodnôt a skutočným stavom. Výška chýbajúcich finančných prostriedkov vyplýva zo záveru znaleckého posudku, pričom tento posudok má náležitosti v zmysle Civilného sporového poriadku, a to § 209 CSP. Rovnako súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaná z vlastnej viny sa nedostavila na inventarizáciu pri skončení pracovného zaradenia a u žalovanej nedošlo

k uneseniu dôkazného bremena, ktoré ju zaťažuje v tomto prípade vzniku zodpovednosti za škodu na základe dohody o hmotnej zodpovednosti. Žalovaná nevyvrátila závery predloženého znaleckého posudku, nakoľko hoci aj navrhla kontrolné znalecké dokazovanie, následne od tohto návrhu upustila a v konaní nepreukázala, že nezodpovedá za vzniknutý schodok. Rovnako nemal za preukázané súd jej tvrdenia o tom, že z pokladne bola hradená jej mzda, nakoľko ani počas konania sa nedomáhala nároku na zaplatenie dlžnej mzdy a nevzniesla ani započítaciu námietku.

3. V zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka súd priznal žalobcovi nárok na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy od 29.05.2016, nakoľko až týmto dňom sa dostala žalovaná do omeškania s úhradou dlžnej sumy a v prevyšujúcej časti ohľadom zaplatenia úroku z omeškania žalobu zamietol.

4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle zásady úspechu v konaní.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané v zákonnej lehote odvolanie žalovanej, a to proti výroku I. a III. napadnutého rozsudku. Dôvodom pre podanie odvolania je skutočnosť, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP. Žalovaná poukázala na to, že uzavrela dohodu o vykonaní práce, pričom pracovná náplň bola predložená žalobcom až na pojednávaní a táto nebola prílohou dohody o vykonaní práce, pričom jej súčasťou nebola dohoda o obsluhu výherných prístrojov. Dohodu o hmotnej zodpovednosti podpísala XX.XX.XXXX a v nej sa uvádza, že v ten istý deň bola podpísaná dohoda o vykonaní práce, no takáto dohoda nebola podpísaná, teda dohoda o hmotnej zodpovednosti nadväzujúca k dohode o vykonaní práce z XX.XX.XXXX uzavretá nebola. Žalobca tvrdil, že inventúra z XX.XX.XXXX trvala až do XX.XX.XXXX, teda až po tom, čo bola podpísaná dohoda o hmotnej zodpovednosti. Súd preto pochybil, pokiaľ dohodu o hmotnej zodpovednosti spojil s dohodou o vykonaní práce z XX.XX.XXXX a navyiac nebola uzavretá dohoda o hmotnej zodpovednosti k výherným automatom, napriek tomu vklady na hracie automaty boli brané ako hmotná zodpovednosť žalovanej. Uviedla, že zápisy v pokladničnej knihe robila na základe pokynu konateľa žalobcu a tento súhlasil s výbermi na zálohu či jej výplatu. Ak by jej vyplácal tieto platby z iných zdrojov, bolo by to zapísané v inom doklade, čo sa však nestalo. Jeho tvrdenie, že mala nárok na výplatu zálohy z pokladne len XX.XX.XXXX, nakoľko je tam poznámka „z kasy“, potom nie je vysvetlené prečo v ostatných položkách takáto poznámka chýba, potom by boli všetky príjmy do pokladne a výdaje neoprávnené, nakoľko tam chýba zápis „z kasy“. Tento postup nezodpovedá Zákonu o účtovníctve. Pokiaľ sa týka inventúry z XX.XX.XXXX, nebol vyhotovený inventúrny súpis hotovosti a k žalobe bola pripojená len vkladová inventúra tovaru, pričom ani účtovný záznam nezodpovedá Zákonu o účtovníctve. Žalobca teda nepreukázal, že pri inventúre zistil schodok alebo prebytok, pričom zavádza súd používaním termínov predajná cena a skladová cena tak, aby preukázal, že žalovaná neplnila si svoje povinnosti. Samotný znalec vypracoval znalecký posudok bez toho, aby skúmal jednotlivé položky z pokladničnej knihy do hlavnej účtovnej knihy a tieto nezrovnalosti neboli odstránené ani pri jeho výsluchu na súde. Znalec pracoval s verziou, že došlo k oprávnenej výplate mzdy, resp. neoprávnenej výplate mzdy, pričom v prvom prípade by bol schodok 452,26 eur, v druhom prípade 1.702,26 eur. Na pojednávaní však znalec uviedol, že existuje niekoľko verzií vypracovania posudku vzhľadom na to, kto zodpovedá za stav v pokladni, nakoľko vklady konateľa z XX.XX.XXXX vo výške 100 eur a 300 eur a z XX.XX.XXXX vo výške 300 eur sú uvedené bez podpisu žalovanej. Tieto skutočnosti znalec nevyriešil, preto je jeho posudok nepresný a neúplný. V prípade, že by znalec postupoval v zmysle Zákona o účtovníctve, nemohlo by dôjsť k tomu, že sú vypracované alternatívy, či varianty znaleckého posudku. Z týchto dôvodov žiadala, aby napadnutý rozsudok odvolací súd zmenil a žalobu zamietol.

6. Žalobca vo svojej replike k podanému odvolaniu žalovanej uvádza, že nesúhlasí s tvrdeniami žalovanej, nakoľko táto v rozhodnom období bola jedinou zamestnankyňou žalobcu v prevádzke baru a nikto iný nemôže za prevádzku baru zodpovedať a za hodnoty tam umiestnené. Žalovaná podrobne popísala spôsob akým preberala peniaze, a to, že všetko mala kontrolovať a evidovať tak, ako to uvádza súd prvej inštancie v bodoch 42 až 51. Bola oboznámená s inventúrnym záznamom, že došlo k chýbaniu peňazí, pričom v tom čase na toto nereagovala. Poukázal na to, že nenamietala vytvorenie podmienok pre kontrolu hotovosti, pričom súd správne vychádzal zo záverov znaleckého posudku, ku ktorému by sa mala vyjadrovať len osoba na to odborne spôsobilá, ktorou žalovaná nie je. V konaní bol preukázaný vznik schodku, a to, že za tento je zodpovedná žalovaná, pričom verzie, ktoré podal vo svojom posudku znalec sú preukázaním toho, že tento objektívne pomenoval všetky záveru, ku ktorým dospel pri svojej znaleckej činnosti. Z týchto dôvodov žiadala, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok.

7. Žalovaná vo svojom vyjadrení k duplike žalobcu uviedla, že žalobca sa nevyjadril k rozdielnym dátumom v dohode o vykonaní práce a dohode o hmotnej zodpovednosti, pričom tento záver svedčí tomu, že dohoda o hmotnej zodpovednosti nebola uzavretá, rovnako poukázala na vyjadrenie znalca, podľa ktorého je pokladničná kniha len pomocnou knihou v účtovníctve účtovnej jednotky, no následne znalec nepreveroval v hlavnom účtovníctve položky uvedené v pokladničnej knihe. Poukázala na to, že žalobca nepreukázal to, že výplatu jej poskytol z iných zdrojov, než z finančných prostriedkov z tržieb v prevádzke, kde pracovala, pričom k návrhu na doplnenie dokazovania nedošlo z toho dôvodu, že predmetný posudok jednoznačne nepreukazoval nárok žalobcu, a preto mal súd postupovať tak, že z dôvodu neunesenia dôkazného bremena mal žalobu zamietnuť.

8. K uvedenému podaniu žalobcu vo svojom vyjadrení z XX.XX.XXXX uviedol, že podľa jeho názoru je zrejmé, že dohoda o hmotnej zodpovednosti bola uzavretá písomnou formou a medzi konkrétnymi účastníkmi dohody, a to, že v texte dohody je dátum XX.XX.XXXX alebo iný dátum nemôže spôsobiť neplatnosť dohody o hmotnej zodpovednosti v písomnej forme. Takýto záver podľa Zákonníka práce nemožno prijať. Jej vyjadrenia ohľadom prípadnej dlžnej sumy v jej prospech zo strany žalobcu nie sú predmetom tohto konania. Rovnako tak žalovaná ustúpila od požiadavky vypracovania kontrolného znaleckého dokazovania, pričom je zodpovedná za tento svoj procesný postup a predložený znalecký posudok nemá žiadne vady. Argumenty žalovanej nespochybujú zákonnosť rozsudku súdu prvej inštancie.

9. Ďalšie vyjadrenia sporových strán v odvolacom konaní predložené neboli.

10. Odvolací súd vo veci rozhodol rozsudkom spisová značka 13 CoPr 1/2021 zo dňa 30.03.2021, a to takto:

„I. Potvrďuje rozsudok vo výroku I. v časti povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 452,26 Eur s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 452,26 Eur za obdobie od 29.05.2016 do zaplatenia, a to v lehote do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, v prevyšujúcej časti mení rozsudok vo výroku I. tak, že žalobu zamieťa.

II. Žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 46 %.“

11. Na základe podaného dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím rozhodnutím pod spisovou značkou 2 Cdo 280/2021 z 29. 11. 2023 v časti výroku I dovolanie odmietol a to o zaplatenie sumy 452,26 eur s príslušenstvom a v prevyšujúcej zmenenej časti a vo výroku o trovách konania zrušil rozhodnutie súdu druhej inštancie.

12. Následne v zrušenej časti odvolací súd konal opätovne v intenciách rozhodnutia Najvyššieho súdu SR.

13. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke, najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie je sčasti dôvodné.

14. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

15. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo

argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

16. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods.1 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.), a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185-§ 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a podobne. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods.1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyodeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmy nesúlad.

17. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že bol nesprávne zistený skutkový stav.

18. Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O.s.p.,) Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). (z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo 14. 9. 2011, sp. zn. 3 Cdo 204/2009)

19. Súd prvej inštancie nesprávne ustálil skutkový stav. Odvolací súd rozhodnutie prvej inštancie po zopakovaní dokazovania z uvedeného dôvodu zmenil nad sumu 452,26 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (§ 388 CSP) .

20. Odvolací súd nariadil za účelom zopakovania dokazovania pojednávanie dňa 21.02.2024 kedy zopakoval dokazovanie vykonané na súde prvej inštancie a dospel k záveru, že v časti nároku prevyšujúcej zaplataenie sumy 452,26 eur s príslušenstvom je dôvodné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu zamietnuť.

21. Zo znaleckého posudku znalca A... P.. R. vyplýva, že znalec predložil súdu dve alternatívy po vykonaní posúdenia určenia výšky schodku pokladničnej hotovosti v prevádzke bar M G B v období od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX.

22. V znaleckom posudku znalec uviedol že pri vypracovaní posudku je nutné vychádzať z predpokladu či došlo k výplate mzdy žalovanej z finančných prostriedkov spoločnosti žalobcu, ktoré však

nepochádzali z pokladničnej hotovosti prevádzky baru alebo zo situácie, keď tieto finančné prostriedky pochádzali z prevádzky baru. V prípade, že výplata miezd bola realizovaná z prostriedkov strediska bar, činí finančný schodok na hotovosti sumu 452,26 eur. V prípade, že tieto finančné prostriedky nepochádzajú z tejto prevádzky, činí schodok 1.702,26 eur. Súd prvej inštancie sa nesprávne vypořiadal s právnym zhodnotením tejto otázky, nakoľko posúdenie toho, ktorá alternatíva má byť použitá pre rozhodnutie vo veci je otázkou právnou a v tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na dôkazné bremeno, ktoré zaťažuje žalobcu ohľadom preukázania výšky vzniknutého schodku, a to na základe účtovných dokladov, ktoré nepochybne majú byť vedené v súlade so Zákonom o účtovníctve. Ani zo samotného výsluchu konateľa žalobcu nie je zrejmé, či finančné prostriedky boli vyplatené z inej pokladne spoločnosti, kedy potom nemala byť zaúčtovaná úhrada mzdy v pokladni prevádzky alebo tieto finančné prostriedky pochádzali z pokladne a z tržieb odovzdaných v tejto prevádzke. Pokiaľ žalobca jednoznačne neuniesol dôkazné bremeno ako to bolo v tomto prípade preukázania skutočnosti, že tieto finančné prostriedky, ktoré boli vyúčtované v prospech žalovanej nepochádzali z príjmov z iných jeho prevádzok, možno dospieť k záveru, že je nutné vychádzať z alternatívy č. 1 predloženej znaleckého posudku, že skutočný schodok na zverených finančných prostriedkoch predstavoval sumu 452,26 eur. Tomuto záveru nasvedčuje aj kópia z peňažného denníka (č.l. 244 spisu), z ktorej vyplýva, že dňa XX.XX.XXXX je uvedený podpis žalovanej pri položke „chýba v kase“ 546 eur a rovnako tak tomuto záveru nasvedčuje aj skutočnosť, na ktorú poukázal znalec, že okrem predaja tovaru bol na prevádzke aj výherný hrací automat, kde boli pohyby finančných prostriedkov evidované samostatne, pričom stav pokladne na stredisku denného baru ovplyvňovali len výplaty výhier, ktoré realizovala obsluha baru, pričom prehľad týchto finančných prostriedkov sa nevedol v evidencii denne, a preto nie je možné zistiť denný stav zostatku v pokladni na tejto prevádzke.

23. S poukazom na závery znalca a s poukazom na zásadu unesenia dôkazného bremena, ktorá zaťažuje žalobcu, aby preukázal výšku schodku napriek tomu, že bola medzi stranami sporu uzavretá dohoda o hmotnej zodpovednosti, možno dôjsť k záveru, že žalobca jednoznačne nepreukázal schodok v sume vyššej než 452,26 eur. Z dôkazov predložených v spise možno skutkovo uzavrieť, že výplata žalovanej pochádzala z prostriedkov strediska C..

24. Žalovaná tvrdila v priebehu konania, že odmena za vykonanú prácu jej bola vyplácaná z tržieb na prevádzke a na základe pokynu konateľa žalobcu si príjem týchto finančných prostriedkov zapísala do peňažného denníka. Toto jej tvrdenie spojené so zápsmi v peňažnom denníku žalobca nevyvrátil. Jeho tvrdenie, že finančné prostriedky na jej odmenu pochádzali z jeho príjmov z iných odvetví jeho podnikania, je v rozpore s pravidlami logiky, nakoľko podľa názoru odvolacieho súdu je iracionálne prijať tvrdenie, že podnikateľský príjem z inej prevádzky bude zapisovaný do peňažného denníka prevádzky baru na účel vyplatenia pracovnej odmeny zamestnanca. Takáto konštrukcia je v rozpore s výsledkami dokazovania. Ak by nebola skutočne vyplatená odmena žalovanej z tržieb baru, kde pracovala, niet dôvodu, aby toto bolo zapísané do peňažného denníka baru a žalobca nenavrhol a ani nepredložil iné listiny (podpísanú listinu záloh) preukazujúce jeho tvrdenia. Na základe zásady voľného hodnotenia dôkazov preto odvolací súd tvrdenia strán sporu posúdil v spojitosti s ostatnými dôkazmi tak, že uveril tvrdeniam žalovanej. V danom prípade ide o pracovnoprávny spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom. Nepochybne zamestnanec je „slabšou stranou sporu“, a preto nemožno od neho vyžadovať, aby na rozdiel od zamestnávateľa, ktorý má povinnosť poznať svoje povinnosti podľa Zákonníka práce, preukázanie toho, že nepostupoval podľa pokynov zamestnávateľa, ktoré je povinný rešpektovať. Vzhľadom aj na skutočnosť, že žalovaná pracovala sama na prevádzke objektívne sa dostala do stavu „dôkaznej núdze“ preukázať svoje tvrdenia.

25. Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 191 ods. 1 CSP) Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). (z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo 14. 9. 2011, sp. zn. 3 Cdo 204/2009)

26. Odvolací súd zdôrazňuje, že v otázke spôsobu hodnotenia dôkazu znaleckým posudkom nie sú v súdnej praxi pochybnosti o tom, že vo všeobecnosti platí, že súd musí okrem iného preskúmať, či znalec splnil úlohu, ktorá mu bola vymedzená; ak zistí súd, že znalec túto úlohu nespĺnil vôbec alebo nedostatočným spôsobom, alebo ak má súd pochybnosti o pravdivosti znaleckého posudku, nemôže ho nahradiť vlastným názorom, ale musí znalcovi uložiť, aby podal vysvetlenie, posudok doplnil alebo inak odstránil jeho nedostatky, prípadne aby vypracoval nový posudok, alebo musí ustanoviť iného znalca, aby znovu posúdil a vyjadril sa aj k správnosti už podaného posudku; hodnotenie dôkazu znaleckým posudkom teda spočíva v posúdení, či závery posudku sú náležite odôvodnené, či sú podložené obsahom nálezu, či sa prihliadlo na všetky skutočnosti, s ktorými sa bolo treba vysporiadať, a či odôvodnenie znaleckého posudku zodpovedá pravidlám logického myslenia; súd však nemôže skúmať vecnú správnosť odborných záverov znaleckého posudku, pretože k tomu sudcovia nemajú odborné znalosti alebo ich nemajú v takej miere, aby mohli toto preskúmanie zodpovedne urobiť (k tomu porov. napr. uznesenie pléna bývalého Najvyššieho súdu ČSR z 23. 12. 1980, Pls. 3/80, uverejnené pod č. 1 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, roč. 1981).

27. V prejednávanej veci súd bol povinný vychádzať z odborných záverov znaleckého posudku, nakoľko na posúdenie otázky výšky nároku sú nutné odborné znalosti znalca z príslušného odboru. Nepochybne znalec splnil úlohu, ktorú mu určil súd a úlohou súdu po zodpovedaní otázky existencie sporného nároku bolo posúdiť, ktorú alternatívu predloženú znalcom využije pre rozhodnutie vo veci. Aj z znaleckého posudku vyplýva že z dokumentácie k ktorej predložením bol zaťažený žalobca nebolo možné jednoznačne ustáliť výšku schodku tak ako to žiadal žalobca nakoľko z výpovede konateľa nebolo jasné prečo bola výplata mzdy realizovaná z finančných prostriedkov spoločnosti nepochádzajúcich z pokladničnej hotovosti prevádzky baru. Zároveň však vyplatenie týchto prostriedkov bolo zaznamenané v pokladničnej knihe tejto prevádzky. Tu znalec uviedol, že chýba zaúčtovanie vkladu konateľa žalobcu za účelom uhradenia mzdy. Tieto skutočnosti bolo na základe zásad voľného hodnotenia dôkazov spolu so skutočnosťou, že samotný žalobca pri podaní žaloby vyčíslil svoj nárok na sumu 1.383,76 eur a až neskôr v priebehu konania bez akéhokoľvek zavinenia žalovanej rozšíril túto sumu o ďalších cca 300 eur, preto odvolací súd dospel ku skutkovému záveru že výplata miezd bola realizovaná z prostriedkov strediska C..

28. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva skutočnosť, že žalobca pristupoval laxne k plneniu svojich povinností zamestnávateľa okrem iného riadne viesť evidenciu a to aj predovšetkým pokiaľ sa týka existencie ručných zápisov, ktoré nie sú oficiálnym peňažným denníkom. Tieto dôkazy boli hodnotené odvolacím súdom vzhľadom na to, že nie sú v súlade s riadnym vedením účtovníctva ako dôkazy, ktoré v prípade nejednoznačnosti sú vyhodnotené v neprospech žalobcu. Jeho povinnosťou bolo viesť riadne toto účtovníctvo. Pokiaľ sa žalobca svojou laxnosťou dostal do stavu dôkaznej núdze nemôže byť táto situácia vyhodnotená v zmysle zásad hodnotenia dôkazov v neprospech žalovanej. Táto otázka je jednoznačne otázkou znaleckou a pokiaľ ani znalec vo svojom posudku vychádzajú z listín predložených žalobcom nedospel jednoznačne k záveru, že schodok je vyšší než 452,26 eur je súd viazaný týmto záverom. Jedná sa o otázku odbornú, ktorej posúdenie je v kompetencii znalca.

29. Zo záverov znaleckého posudku nepochybne vyplýva, že žalobca v rozpore s povinnosťou zamestnávateľa nepredložil výplatné listiny žalovanej a nepochybne dochádzalo k výplate záloh či výplaty sumy 1.250 eur s identifikáciou ako úhrada mzdy zamestnanca (č. I. 19 znaleckého posudku).

30. To, že žalobca porušoval svoje povinnosti zamestnávateľa vyplýva z obsahu spisu a to zo záverov znaleckého posudku, kedy neboli predložené výplatné listiny žalovanej. Zároveň o tejto skutočnosti svedčí aj to, že podľa Zákonníka práce dohoda o vykonaní práce v zmysle § 226 Zákonníka práce sa môže uzatvoriť s fyzickou osobou, ak rozsah práce alebo pracovnej úlohy nepresahuje 350 hodín v kalendárnom roku. Takýto pracovný záväzok zamestnanca má formu pracovnej úlohy vymedzenej individuálne a konkrétne, nie druhovo na opakujúce sa činnosti. V týchto prípadoch zamestnávateľ neradi priebeh výkonu práce a zamestnanec mu odovzdáva výsledok svojej práce. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že dohoda, ktorá bola medzi stranami sporu uzavretá nespĺňa náležitosti kedy podľa Zákonníka práce môže byť uzavretá dohoda o vykonaní práce. Aj rozsah výkonu týchto prác maximálne do 350 hodín ročne bol nepochybne v tomto prípade porušený zo strany zamestnávateľa. Ako vyplýva aj z výšky vyplatenej odmeny za túto prácu pri dojednanej hodinovej mzde 2,20 eur bol rozsah týchto prác v priebehu januára až marca v rozsahu minimálne 560 hodín.. Samotná žalovaná

v podaní z 01.02.2016 (č.l. 36 spisu) uviedla, že v mesiaci január mala odpracovaných 240 hodín, v mesiaci február 2015 224 hodín a v mesiaci marec 246 hodín. Aj tieto skutočnosti bral odvolací súd do úvahy pri hodnotení spornej skutočnosti ohľadom vedenia účtovníctva. Z tohto konania zamestnávateľa je zrejmé, že tento hrubo porušoval ustanovenia Zákonníka práce v časti využívania dohody o vykonaní práce, čo podporuje závery súdu o tom, že ani vedenie účtovníctva z jeho strany nebolo v súlade s pracovnoprávnymi predpismi.

31. Súd hodnotí dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, preto bolo v súlade so zásadami hodnotenia dôkazov prihliadnuť na súvisiace konania žalobcu ako zamestnávateľa v príkrom rozpore s ustanoveniami Zákonníka práce.

32. Odvolací súd dáva do pozornosti aj skutočnosť, že predmetné zápisy rukou vedené boli aj po skončení dohody o vykonaní práce v dispozícii žalobcu, pričom z jednotlivých rukou písaných poznámok nemožno mať za preukázané skutočnosti, ktoré tvrdil žalobca a ktorými odôvodňoval dôvodnosť svojho nároku. Pokiaľ poukazoval na podrobný rozpis toho akým spôsobom dospel k výpočtu manka na čísle listu 43 spisu, k tomu uvádza odvolací súd, že tento výpočet nároku, kde sú uvedené tržby, vklady a výdaje vypracované zrejme žalobcom bez akéhokoľvek bližšieho popísania, v žiadnom prípade nemôžu preukázať výšku jeho nároku v sume 1.672,76 eur.

33. Samotný spôsob dopisovania poznámok do záznamov, ktoré nie sú peňažným denníkom, a ktoré v žiadnom prípade nezodpovedajú tomu, čo by v zmysle zákona o účtovníctve malo byť vedené, nemôžu preukázať výšku nároku žalobcu, ktorého povinnosťou bolo viesť riadny peňažný denník pre prípadne každý odbor svojej podnikateľskej činnosti, aby tak do budúcnosti mohol relevantne preukázať svoje prípadné nároky. To, ak takýmto spôsobom žalobca nepostupoval, nemôže byť pripísané na ťarchu žalovanej.

34. Pokiaľ sa týka odvolacej námietky, ktorú vzniesla žalovaná v odvolaní týkajúcu sa neplatnosti dohody o hmotnej zodpovednosti, odvolací súd sa nestotožnil s týmito tvrdeniami, pričom vychádzal zo zásady, podľa ktorej nemožno uplatňovať zásadu prílišného formalizmu v právnych vzťahoch a je nutné preferovať výklad, podľa ktorého je právny úkon platný, ak sa namietajú len formálne nedostatky. Podľa názoru odvolacieho súdu je len formálnym nedostatkom, že v dohode o hmotnej zodpovednosti je uvedené, že dohoda o vykonaní práce bola uzatvorená XX.XX.XXXX. Je pravdou, že táto dohoda bola podpísaná XX.XX.XXXX, no zároveň z bodu 3 dohody vyplýva, že táto pracovná úloha bude vykonávaná od XX.XX.XXXX, čo odôvodňuje záver súdu o platnosti dohody o hmotnej zodpovednosti, podľa ktorej táto mala byť uzatvorená XX.XX.XXXX. Nepochybne sa jedná o platný právny úkon, ktorý vyjadruje skutočnú vôľu zmluvných strán uzavrieť dohodu o hmotnej zodpovednosti na základe dohody o vykonaní práce.

35. „Určitosť právneho úkonu je zákonnou podmienkou jeho platnosti a je považovaná za náležitosť prejavu vôle. Právny úkon možno považovať za určitý vtedy, ak jeho obsah nie je vnútorne rozporný a súčasne je jeho predmet jasne určený. Vychádzajúc z princípu preferencie platnosti právneho úkonu pred jeho neplatnosťou súčasne platí, že aj v prípade určitých pochybností o určitosti obsahu či predmetu právneho úkonu bude tento neplatným len vtedy, ak tieto nedostatky nemožno preklenúť ani použitím interpretačných pravidiel. Ak totiž tieto nedostatky možno takýmto spôsobom preklenúť, je ústavnou povinnosťou všeobecného súdu uprednostniť výklad, ktorý vedie k platnosti právneho úkonu, a nie naopak.“

36. Predmetný výklad právneho úkonu je v súlade s ustanovením § 15 Zákonníka práce. Ani z ustanovenia § 182 ods. 2 Zákonníka práce nevyplýva záver, na ktorý poukazuje v odvolaní žalovaná. Z tohto dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že dohoda o hmotnej zodpovednosti uzavretá medzi stranami sporu je platným právnym úkonom a v tejto súvislosti sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie v bode 94, 95. Rovnako tak možno sa stotožniť so závermi súdu prvej inštancie v časti potvrdeného rozsudku, a to v bodoch 107, 108 až 112 odôvodnenia. Pokiaľ sa týka odvolacej námietky predloženia pracovnej náplne až v priebehu konania, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že táto odvolacia námietka nie je relevantná, aj vzhľadom na charakter vykonávanej práce je zrejmé a medzi stranami nemohlo byť rozporné čo je náplňou práce na pozícii barmanky. Tieto odvolacie námietky zhodnotil odvolací súd ako formalistické a nedôvodné zo strany žalovanej.

37. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že :“súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“. (porovnaj IV. ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite vecí bez významu.

38. Odvolací súd rozhodoval o trovách celého konania vzhľadom na skutočnosť, že došlo k zmene napadnutého rozsudku v súlade s ustanovením § 396 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 2 CSP. Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 27 % (452 eur z uplatnenej sumy 1.672,76 eur) a jeho neúspech predstavoval 73 %. S poukazom na citované ustanovenie Civilného sporového poriadku má žalovaná nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 46 % (73-27).

39. Podľa § 453 ods. 3 CSP odvolací súd rozhodoval aj o trovách dovolacieho konania. V dovolacom konaní sa primerane použijú ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie (§ 453 ods. 1 CSP). V dovolacom konaní boli obe strany čiastočne úspešné, nakoľko v časti bolo dovolanie žalobcu odmietnuté. Z uvedeného dôvodu postupom podľa § 255 ods. 2 CSP súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov dovolacieho konania právo.

40. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).